

ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΜΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΙΤΣΑΣ
ΜΑΡΙΑ ΣΑΜΟΥΡΙΔΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Το έλλειμμα προσφοράς αναφέρεται και ως υπερβάλλουσα ζήτηση, ενώ το πλεόνασμα προσφοράς ως έλλειμμα ζήτησης. Στο σχολικό βιβλίο, όταν και όπου αναφέρετε έλλειμμα ή πλεόνασμα, εννοούμε έλλειμμα προσφοράς ή πλεόνασμα προσφοράς

ΜΙΚΡΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ 1-5

ΟΜΑΔΑ Α

Στις ακόλουθες προτάσεις από Α.1. έως και Α.6, να σημειώσετε την ένδειξη «Σωστό», αν η πρόταση είναι σωστή ή «Λάθος», αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

A.1. Όταν η ζήτηση ενός αγαθού είναι ελαστική, η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό αυξάνεται καθώς μειώνεται η τιμή του.

A.2. Όταν μεταβάλλεται η συνολική παραγωγή κατά μία μονάδα, το άθροισμα του οριακού κόστους σε κάθε επίπεδο απασχόλησης μας δίνει το συνολικό κόστος.

A.3. Οι ιδιότητες του εδάφους που είναι χρήσιμες στην παραγωγική διαδικασία εντάσσονται στο συντελεστή κεφάλαιο.

A.4. Η ελαστικότητα προσφοράς ενός αγαθού στη βραχυχρόνια περίοδο είναι μεγαλύτερη από την ελαστικότητα ζήτησης του.

A.5. Οι τιμές παρέμβασης που επιβάλλει το κράτος για την προστασία των παραγωγών είναι πάντοτε μεγαλύτερες από την τιμή ισορροπίας.

A.6. Αν η καμπύλη ζήτησης ενός αγαθού είναι ευθεία γραμμή και τέμνει τον άξονα των τιμών και τον άξονα των ποσοτήτων, τότε η ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού ως προς την τιμή του παραμένει σταθερή σε όλο το μήκος της καμπύλης ζήτησης.

Στις ακόλουθες προτάσεις από Α.7. μέχρι και Α.9. να γράψετε τον αριθμό της πρότασης στο τετράδιό σας και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A.7. Η ελαστικότητα ζήτησης για ένα αγαθό, έστω Χ είναι -2,5. Αυτό σημαίνει ότι μια αύξηση της τιμής του αγαθού κατά 10% θα επιφέρει:

- α) Αύξηση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών κατά 10%.
- β) Μείωση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών κατά 10%.
- γ) Μείωση της ζητούμενης ποσότητας του αγαθού κατά 25%.
- δ) Μείωση της ζήτησης του αγαθού κατά 25%.

A.8. Στη βραχυχρόνια περίοδο, όταν το συνολικό προϊόν λαμβάνει τη μέγιστη τιμή του, τότε:

- α) Το μέσο προϊόν μεγιστοποιείται.
- β) Το οριακό προϊόν μηδενίζεται.
- γ) Το μέσο προϊόν μηδενίζεται.
- δ) Το οριακό προϊόν ισούται με το μέσο προϊόν.

A.9. Στη βραχυχρόνια περίοδο, το οριακό κόστος υπολογίζεται από το λόγο:

- α) Της μεταβολής του συνολικού κόστους προς τη μεταβολή του μεταβλητού κόστους.
- β) Της μεταβολής του συνολικού κόστους προς τη μεταβολή του συνολικού προϊόντος.
- γ) Της μεταβολής του συνολικού προϊόντος προς τη μεταβολή του συνολικού κόστους.
- δ) Της μεταβολής του μεταβλητού κόστους προς τη μεταβολή του συνολικού κόστους.

ΟΜΑΔΑ Β

B.1. Τι εννοούμε με τον όρο χρηματικό εισόδημα;

B.2. Να αναλύσετε το εισόδημα ως προσδιοριστικό παράγοντα της ζήτησης.

B.3. Σε ποιες κατηγορίες διακρίνονται τα αγαθά με βάση την εισοδηματική ελαστικότητα;

ΟΜΑΔΑ Γ

Μία οικονομία παράγει δυο αγαθά Χ και Ψ. Η Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων (ΚΠΔ) της εν λόγω οικονομίας δίνεται από τη σχέση $10X+15\Psi=15.000$

Γ.1. Να προσδιορίσετε χωρίς να σχεδιάσετε το γενικό σχήμα της ΚΠΔ.

Γ.2. Να υπολογίσετε τις μέγιστες ποσότητες των αγαθών Χ και Ψ.

Γ.3. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας να εξετάσετε υπολογιστικά αν ο συνδυασμός Κ ($X=1.000$, $\Psi=300$) βρίσκεται επί της καμπύλης. Πως κρίνεται με βάση τον αξιολόγησή του συνδυασμού αυτού την αποτελεσματικότητα της οικονομίας;

Γ.4. Έστω δυο μέγιστοι συνδυασμοί οι Η ($X=1.000$, $\Psi=$) και Θ ($X=600$, $\Psi=$). Τι συνέπειες έχει για την οικονομία η μετακίνηση από το συνδυασμό Η στο Θ; Συγκρίνετε τη μετακίνηση αυτή με την αντίστοιχη μετακίνηση από το συνδυασμό Θ στο Η. Ποιός τελικά συνδυασμός είναι αποτελεσματικότερος για την οικονομία;

 φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ FRANCHISE

Σωτήρος & Αθικιβιάδου 132, Πειραιάς
Τηλ.: 210 4112507, e-mail: info@poukamisas.gr

ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ: Εθ. Βενιζέλου & Μεγ. Αλεξάνδρου 161, Τηλ.: 210 5616810, **ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ:** Αγίου Δημητρίου & Ηπείρου 37, Τηλ.: 210 9312700, **ΑΓ. Ι. ΡΕΝΤΗΣ:** Μπικιάκη 5, Τηλ.: 210 4832446, **ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΡΗΤΗΣ:** 28ης Οκτωβρίου 19, Τηλ.: 28410 21226, **ΑΙΓΑΛΕΩ:** Θηβών 425 & Αδριανουπόλεως 10, Τηλ.: 210 5319805, **ΑΜΦΙΑΛΗ:** Κεφαλληνίας 8, Τηλ.: 210 4004200, **ΓΑΛΑΤΣΙ:** Εθ. Βενιζέλου 16, Τηλ.: 210 2224000, **ΓΛΥΦΑΔΑ:** Γούναρη 44 & Πόντου 87, Τηλ.: 210 9647806, **ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ:** Εθ. Βενιζέλου 72, Τηλ.: 210 4622920, **ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ:** Πάροδος Μινωταύρου 14, Τηλ.: 2810 245300, **ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ:** Πλ. Ελευθερίας 12, Τηλ.: 28420 23100, **ΚΑΛΛΙΘΕΑ:** Εθ. Βενιζέλου 188, Τηλ.: 210 9588891, **ΚΟΖΑΝΗ (ΝΕΟ), ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ:** Δημοπρακοπούλου & Σπεσιών 38, Τηλ.: 210 4978027, **ΚΥΨΕΛΗ (ΝΕΟ):** Βελλενδού 51, Τηλ.: 210 8612191, **ΛΑΡΙΣΑ:** Ρούσβεητ & Καποδιστριαύ 1, Τηλ.: 2410 612660, **ΜΑΚΡΥ ΓΙΑΛΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ:** Τηλ.: 28430 51066, **ΜΕΓΑΡΑ:** 28ης Οκτωβρίου 148, Τηλ.: 22960 24248, **ΜΟΣΧΑΤΟ:** Χρυσοστόμου Σμύρνης 124, Τηλ.: 210 9401137, **ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ:** Εθ. Βενιζέλου 233 & Μάρκου Μπότσαρη 30, Τηλ.: 210 9883771, **ΝΙΚΑΙΑ:** Αταλείας & Διαμαντίδη 71, Τηλ.: 210 4975777, **ΠΕΙΡΑΙΑΣ:** Σωτήρος & Αθικιβιάδου 132, Τηλ.: 210 4112506, **ΠΕΡΑΜΑ:** Λ. Ειρήνης 177, Τηλ.: 210 4416454, **ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ (ΝΕΟ):** Εθν. Αντιστάσεως & Ηροδότου 29, Τηλ.: 210 5751840

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.1. Σωστό **A.2.** Σωστό **A.3.** Λάθος **A.4.** Λάθος **A.5.** Σωστό

A.6. Λάθος **A.7.** (γ) **A.8.** (β) **A.9.** (β)

B.1. Με τον όρο χρηματικό εισόδημα, εννοούμε ένα συγκεκριμένο αριθμό χρηματικών μονάδων που μπορεί να διαθέσει ένας καταναλωτής για την αγορά των αγαθών. Ο κάθε καταναλωτής σε κάθε δεδομένη χρονική στιγμή διαθέτει ένα περιορισμένο χρηματικό εισόδημα για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του, άρα δεν μπορεί να τις ικανοποιήσει όλες όπως θα συνέβαινε αν το εισόδημά του ήταν απεριόριστο

B.2- B.3. Για τα περισσότερα αγαθά μια αύξηση του συνολικού εισοδήματος επιφέρει αύξηση της ζήτησης τους. Τα αγαθά αυτά ονομάζονται κανονικά και υπάρχει ευθεία (προς την ίδια κατεύθυνση) σχέση ανάμεσα στο εισόδημα και τη ζήτηση. Η εισοδηματική ελαστικότητα των αγαθών αυτών είναι θετική (π.χ. τρόφιμα, έπιπλα, υποδήματα κλπ). Τα αγαθά των οποίων η ζήτησή τους μειώνεται, όταν το εισόδημα των καταναλωτών αυξάνεται, ονομάζονται κατώτερα αγαθά ή του πτωχού, αφού αγοράζονται από άτομα ή οικογένειες με πολύ χαμηλό εισόδημα, γιατί είναι φθηνότερα. Δηλαδή η σχέση εισοδήματος και ζήτησης είναι αντίστροφη. Κατώτερα χαρακτηρίζονται τα αγαθά χαμηλής ποιότητας για τα οποία υπάρχουν υποκατάστατα ανώτερης ποιότητας, δηλαδή τα κανονικά αγαθά. Όταν αυξάνεται το εισόδημα των καταναλωτών αρχίζουν να υποκαθιστούν τα αγαθά αυτά με άλλα ανώτερης ποιότητας. Η εισοδηματική ελαστικότητα των αγαθών αυτών είναι αρνητική (π.χ. ψωμί διατίμησης, μεταχειρισμένα ρούχα).

Γ.1. Η συνάρτηση $10X+15\Psi=15.000$ είναι γραμμική εξίσωση άρα η ΚΠΔ θα είναι ευθεία γραμμή, ενώ το κόστος ευκαιρίας καθόλο το μήκος της καμπύλης παραμένει σταθερό. Αυτό σημαίνει ότι για κάθε επιπλέον μονάδα του ενός αγαθού που παράγεται (έστω X) θα θυσιάζεται σταθερή ποσότητα του άλλου(έστω Ψ) και αντίστροφα.

Γ.2. Δίνουμε τις ακραίες τιμές στα αγαθά X και Ψ.

Για $X=0 \Leftrightarrow 0+15\Psi=15.000 \Leftrightarrow \Psi=1.000$ Για $\Psi=0 \Leftrightarrow 10X=15.000 \Leftrightarrow X=1.500$

Γ.3.

$$KE_{A \rightarrow B}(\Psi) = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{1.500 - 0}{1.000 - 0} = \frac{1.500}{1.000} = \frac{3}{2} = 1,5$$

Το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ μεταξύ των συνδυασμών A και B, αλλά και σε όλο το μήκος της καμπύλης είναι ίσο με 1,5.

Συνδυασμοί	Αγαθό X	Αγαθό Ψ	ΚΕ _Ψ
A	0	1.000	
A'	1.000	Ψ	3/2=1,5
B	1.500	0	

$$KE_{A \rightarrow A'}(\Psi) = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} \Leftrightarrow \frac{3}{2} = \frac{1.000 - 0}{1.000 - \Psi} \Leftrightarrow 3.000 - 3\Psi = 2.000 \Leftrightarrow \Psi = 333,3$$

Όταν λοιπόν η οικονομία παράγει 1.000 μονάδες από το αγαθό X η μέγιστη ποσότητα που μπορεί να παραχθεί από το Ψ είναι 333,3 μονάδες. Άρα ο συνδυασμός K (X=1.000, Ψ=300) είναι εφικτός και βρίσκεται εντός της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων. Στην περίπτωση αυτή η οικονομία μπορεί να αυξήσει την παραγωγή του Ψ κατά 33,3 μονάδες χωρίς να έχει καμία απώλεια στην παραγωγή του X, αρκεί να απασχολήσει πλήρως και αποδοτικά τους παραγωγικούς συντελεστές που διαθέτει καθώς και να αξιοποιήσει σωστά την υπάρχουσα τεχνολογία.

Γ.4. Για $X=1.200 \Leftrightarrow 10 \cdot 1.200 + 15\Psi = 15.000 \Leftrightarrow 12.000 - 15.000 = -15\Psi \Leftrightarrow \Psi = 200$

Για $X=600 \Leftrightarrow 10 \cdot 600 + 15\Psi = 15.000 \Leftrightarrow 6.000 - 15.000 = -15\Psi \Leftrightarrow \Psi = 600$

Αν η οικονομία μετακινηθεί από το συνδυασμό Η (X=1.200, Ψ=200) στο συνδυασμό Θ (X=600, Ψ=600) θα αυξήσει κατά 400 τεμάχια την παραγωγή του αγαθού Ψ αλλά αναγκαστικά θα μειώσει κατά 600 μονάδες την παραγωγή του αγαθού X.

Αντίστοιχα κατά τη μετακίνηση από το συνδυασμό Θ (X=600, Ψ=600) στο συνδυασμό Η (X=1.200, Ψ=200) θα αυξήσει κατά 600 τεμάχια την παραγωγή του αγαθού X αλλά αναγκαστικά θα μειώσει κατά 400 μονάδες την παραγωγή του αγαθού Ψ.

Ανάμεσα στους συνδυασμούς Η και Θ όπως και για οποιονδήποτε άλλο μέγιστο συνδυασμό που βρίσκεται πάνω στην καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων, δε μπορούμε να θεωρήσουμε ότι κάποιος είναι αποτελεσματικότερος σε σχέση με έναν άλλο. Όλοι οι συνδυασμοί που βρίσκονται πάνω στην καμπύλη είναι οι πλέον αποτελεσματικοί. Είναι θέμα επιλογών της ίδιας της κοινωνίας το ποιόν τελικά θα επιλέξει να παράγει.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

Άλφρεντ Μάρσαλ (1842-1924)

Άγγλος οικονομολόγος, από τους πρωτεργάτες της «νεοκλασικής σχολής» των οικονομικών που συνέχισε και εκσυγχρόνισε τις παραδοσιακές αρχές και θεωρίες των συμπατριωτών του Άνταμ Σμιθ, Τζέιμς Μίλλ και Ντέιβιντ Ρικάρντο. Ειδικότερα ο Μάρσαλ σε μια εποχή αμφισβητήσεων και συγκρούσεων γύρω από τη θεωρία της αξίας, διεμβόλισε τις δογματικές αντιλήψεις και κατάφερε να συνενώσει αλλά και να εναρμονίσει την παραδοσιακή αρχή του κόστους παραγωγής με την αρχή της οριακής χρησιμότητας. Στο ιστορικής σημασίας έργο του «Αρχές των Οικονομικών» του 1890 εισάγει τη συστηματική μέθοδο ανάλυσης και ορισμένες έννοιες που αποτελούν από τότε μπουσούλες σε κάθε οικονομική προσέγγιση της αγοράς. Μιλάμε για την «ελαστικότητα της ζήτησης», το «καταναλωτικό πλεονέκτημα», η «αντιπροσωπευτική επιχείρηση» και άλλες έννοιες. Σύμφωνα με τη θεωρία του Μάρσαλ η αγορά αποτελεί μια γεωγραφική περιοχή όπου οι πωλητές συναγωνίζονται τους αγρότες. Όσο πιο τέλεια είναι αυτή η αγορά τόσο μεγαλύτερη είναι η τάση να εξισωθεί η τιμή ενός προϊόντος σε όλα τα μέρη της. Η θεωρία του αυτή σε συνδυασμό με τη θέση του ότι οι τιμές προσδιορίζονται ταυτόχρονα από το κόστος και τη ζήτηση, κατέστησαν τον Μάρσαλ έναν από τους κορυφαίους εκπροσώπους της σύγχρονης αντίληψης περί της αξίας. Εξίσου σημαντικά έργα του, εκτός από τις «Αρχές των Οικονομικών» υπήρξαν και τα «Βιομηχανία και Εμπόριο» και «Χρήμα, Πίστη και Εμπόριο».

κυκλοφορούν

Αρχές Οικονομικής Θεωρίας

α' & β' τόμος
Γ' Λυκείου
Μάθημα Επιλογής
Μ. Βασιλείου

Αρχές Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων & Υπηρεσιών

Γ' Λυκείου
Τεχνολογική Κατεύθυνση
Μ. Βασιλείου

Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον

Γ' Λυκείου
Τεχνολογική Κατεύθυνση
Δ. Νικολαΐδης

